

**BERNARD
MINIER**

KOČKY

A 14 DALŠÍCH POVÍDEK

xyz

Kočky a 14 dalších povídek

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Bernard Minier

Kočky a 14 dalších povídek – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

French edition of the Work. Copyright © Pocket, un département
d'Univers Poche / XO Editions, 2024. All rights reserved.

Czech translation of the Work. Copyright © Albatros Media 2025.
All rights reserved.

Bernard Minier © 2024

Translation © Jana Zatloukalová, 2025

© Nakladatelství XYZ, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7683-897-0

ISBN e-knihy 978-80-7683-907-6 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7683-908-3 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7683-898-7 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

**BERNARD
MINIER**

KOČKY

A 14 DALŠÍCH POVÍDEK

xyz

PŘEDMLUVA A TAKOVÉ TY VĚCI

*Ctihodný čtenáři a přelíbezná čtenářko! Věř mi, že bych dal ne-
vím co za to, abych v sobě znovu dokázal objevit tu bezelstnou
důvěřivost mládí i krajní vzrušení, nejednou hraničící s čirou
euforií, které jsem poprvé zažil jako dospívající chlapec, když
se mi před očima začaly odvíjet krátké příběhy plné tajemství
a hrůzy z pera mistrů hororového žánru, jako jsou Howard
Phillips Lovecraft, Jean Ray, Edgar Allan Poe, Conan Doyle,
Robert Louis Stevenson, Jorge Luis Borges či André Pieyre de
Mandiarques. Čím to je, že v tomto věku nám slova promlouva-
la do duše s lehkostí a rezonovala v nás takovou silou, která se
zpátky už nikdy nevrátí? A nejen slova, nýbrž i obrazy – kolik
vzpomínek ze stříbrného plátna se nám v mládí navždy vrylo
do paměti, zatímco ty současné, jakkoliv upřímné či znepoko-
jující by byly, na nás takový vliv nemají?*

*Co tehdy jen přimělo našeho svěžího mladého ducha, aby
s vnímavostí nejcitlivějšího čidla vytušil sebemenší náznak
jemné zkaženosti i prazvláštní krkolomnosti, jež z těchto příběh-
hů vyzařují, uvádějíce neprodleně – a k našemu nevýslovnému*

potěšení – naši mysl v rozechvělý neklid a uvrhující naše rozjitřené smysly v osidla napětí, zatímco naše současné mozky, přesycené vypjatými leč vyprázdněnými emocemi z násilných scén, neurvalé tuposti a bulvárních afér, dnes nedokážou reagovat jinak než s odpudivou těžkopádností?

Co bych za to dal, aby se mi vrátila zpět citlivost nejpřesnějšího seismografu, díky níž jsem okamžitě zachytil i tu nejjemnější nuanci, již lecjaký autor nepochybně vložil mezi řádky svého tajemného a děsuplného příběhu. Jaká smyslnost bývála přítomna v každém čtení (jejíž erotický rozměr na sebe nenechal dlouho čekat, neboť tak dokonale byla naladěna harfa našich napružených nervů, že byla připravena rozezvučet se v odezvu i na to nejnepatrnější smyslové poblouznění).

Dospívání, toť bohy požehnaný věk, kdy jsem rozkošnický a s požitkem proploval mezi nejrůznějšími žánry, počínaje převelice bohatým a tajuplným světem fantaskních a děsuplných příběhů i zářivě nekonečných galaxií science-fiction, přes mlhavé vody ponurých detektivek znepokojujících svou logickou zápletkou. Dychtivě a s mrazivým vzrušením jsem jako věrný fanoušek u svého knihkupce či v trafice vyhlížel nové skvosty od svých oblíbených autorů a autorek (přičemž posledně jmenovaných nebylo mnoho, o to zásadnější však na mne měly vliv, jako kupříkladu Agatha Christie, Ursula Le Guinová a Francouzka Julia Verlangerová, která publikovala u Fleuve pod pseudonymem Gilles Thomas). Překypoval jsem nadšením, kdykoliv jsem jejich jména spatřil na nádherných obálkách spolu s ilustracemi od Tibora Csernuse a Wojteka Siudmaka.

S nadějí na znovuzískání trochy té ztracené nevinnosti a také se záměrem ukázat, jaký jsem spisovatel (a jaký jsem býval čtenář) – zkrátka a dobře jako člověk, jehož zvědavost a praktická zkušenost se nezaleknou překročení hranic jakéhokoliv žánru –, dnes Tobě, laskavý čtenáři a drahá čtenářko, předkládám těchto patnáct drobných dílek. Jsou to nedlouhé novelky, z nichž některé byly napsány už velmi dávno, dokonce ještě před mým prvním románem Mráz, oproti tomu jiné jsou velice čerstvé, že na nich inkoust sotva stihl zaschnout, a jejich psaní mě natolik pohltilo, že jsem se každé ráno vrhal ke klávesnici s takovou vervou, jako by na tom závisel můj život. Některé jsou o lásce (ale nečekej, že to dopadne dobře – nejsem tu od toho, abych Ti vyprávěl selanky), jiné, v nichž se snoubí mrazení v zádech s intimitou, strach s grotesknem a bizarnost s obłudností, nás zavedou na scestí děsu a hrůzy, přičemž se veškeré naše morální zásady obrátí vzhůru nohama. Některé se téměř nevzdalují od potměšlého světa mých černých románů, a naopak jiné se vydávají do krajů, kam Tě, laskavý čtenáři a vlídná čtenářko, většinou nemívám ve zvyku zavést. Nuže, prozkoumejme je společně.

A co mě přivedlo k napsání těchto krátkých textů? Nu dobrá, napsal jsem je především proto, že mě to baví, a taktéž proto, že stály u samého zrodu mé literární tvorby: před psaním románů, jejichž miliony písmen přiměly mého redaktora k povzdechu (posléze se s tím nejenže smířil, ale teď to nakonec dělá i s úsměvem), jsem páchal – a troufám si říct, že nikoliv neúspěšně – i psaní kratších útvarů. A jaké potěšení Ti může přinést pomyšlení na to, že zatímco za okny hvízdá meluzína, Ty

se třeba i za pouhou hodinku a hezky v pohodlí svého domova – na gauči v obývacíku nebo vleže v posteli pod peřinou – dobereš konce příběhu. A hned se můžeš pustit do dalšího v řadě, který Ti nabídne jiné prostředí, jiné postavy, nové výzvy a možná i trochu jiný žánr.

Abych byl k Tobě naprosto upřímný, musím dodat, že těchto patnáct krátkých příběhů mám opravdu rád. Několik dalších podobného druhu čeká na své dokončení v šuplíku (odkud je slyším hlomozit, a dokonce i teď se mi tu tlumeně rozléhají jejich pronikavé hlásky podobné volání ptáčat prozatím schovaných hluboko v dutině stromu), ale věci se mají tak, že teď mám před sebou psaní svého nového románu a mé dny – stejně jako Tvé – nemají víc než dvacet čtyři hodin. A zatímco do klávesnice ťukám tato slova s hudebním doprovodem alba Everything Is Alive od Slowdive v pozadí, chci Ti ještě říct, že nic z toho, co jsem tu napsal, Tě nedokáže připravit na to, co přijde. Tak tedy – držte si klobouky, vážení, a vzhůru na horskou dráhu! A žádný strach, jedu v tom s vámi.

Dark Tourism

1.

Dvacátého šestého dubna 1986, jedna hodina a dvacet tři minut: jestlipak vám tohle datum něco říká? Nu, jen zapátrejte v paměti. Bylo to právě v tento den a v tuto hodinu, kdy v černobylské jaderné elektrárně vybuchl reaktor číslo čtyři. Všechno to začalo úplně nenápadně jako obyčejná údržba a bezpečnostně-technická zkouška na chladicích čerpadlech. Co se stalo potom, to už víte sami: do vzduchu se vznesl mohutný mrak radioaktivního prachu a zamířil k severu nad evropský kontinent, zvýšil se výskyt rakoviny štítné žlázy a nejrůznějších dalších – z dlouhodobého hlediska zcela jistě smrtelných – svinstev, přičemž na Ukrajině vznikla jedna „vyloučená“ zóna o rozloze dva tisíce dvě stě kilometrů čtverečních a další o rozloze dva tisíce pět set kilometrů čtverečních (což je území o velikosti Lucemburska, jak jsem si přečetl v jednom průvodci), byla vytyčena z druhé strany ukrajinské hranice, tedy v Bělorusku, k čemuž se ještě přidala evakuace města o padesáti tisících obyvatel...

Proslulá zakázaná zóna...

... pro všechny kromě těch, kteří jsou ochotni tak jako my za vstup zaplatit. Pro státní pokladnu evidentně snadný příliv deviz. A Mara ani já nejsme zrovna ten typ cestovatelů, kteří by

se radostně nechali opájet pozlátkem Seychel. Ba právě naopak, vždycky nás zajímaly věci zcela odlišné, jako výšlapy mimo vyznačené cesty, potápění mezi žraloky nebo spaní v iglú... Takže když nám Quentin a Rachel navrhli, abychom s nimi jeli do Černobyli, řekli jsme si, proč ne? Koneckonců, měl to být jen dvou-denní výlet a přinejmenším jsme si mohli být jisti, že při něm nenarazíme na příliš mnoho jedinců, kterým jsme říkali „masový turista“. Masový turista se dívá na bídu místních, pak si vybere vhodný úhel a cvakne „postovatelnou“ fotku na instagram. Masový turista se domnívá, že mu patří svět. Masový turista přispívá k upevňování autoritativních režimů – o nichž většinou pranic neví –, tím, že jim přiváží tvrdou měnu, a pak se vrátí do svého moderního a demokratického pohodlí, jemuž dává za vinu všechno to vykořisťování rozvojového světa, a raduje se, že nemusí žít v zemi, ze které se právě vrátil. Ten návrat domů si umím živě představit, v duchu už slyším, jak masový turista hlaholí: „Miláčku, jak se ti líbí moje fotky? Skoro jako od profíka, no ne? A víš, že cena benzínu od našeho odjezdu zase stoupla? Neuvěřitelný! A ta bída, co tam mají, bože, jsou to ale chudáci...“ Tak takhle nějak by se dal charakterizovat masový turista. Já jím rozhodně nejsem a Mara už vůbec ne.

Můžete namítnout, že Černobyl je dnes přeplněný jako La Rambla v Barceloně. Dobrá, trochu přeháním, ale zas tak moc ne. Jenže to jsme nevěděli. Už když jsme v osm hodin ráno vyráželi z Kyjeva, jeli jsme v autobuse natřískaném Američany a Číňany. Do cíle jsme dorazili v předvečer našeho výletu a ubytovali se v hotelu Hyatt Regency. Než jsme šli spát, ještě jsme obrazili pár barů, takže druhého dne jsme nebyli příliš

svěží, ovšem vyhlídka na to, co jsme měli spatřit na vlastní oči, nás udržovala jakžtakž při smyslech a v bdělém stavu. Když jsem skočil za Marou do busu, zjistil jsem, že už tam není žádné volné místo, a okamžitě jsem kolem sebe rozpoznal texaský přízvuk a mandarínštinu. Však už jsem toho ve svých třiatřiceti měl nacestováno celkem dost. Quentin a Rachel na nás čekali vzadu. On ji držel kolem ramen a oba se vzájemně olizovali, jako by se potkali teprve včera. Činili tak v těsné blízkosti dvojice asijských turistů, kteří se tvářili poněkud rozpačitě. Quentin je frajírek a rád machruje. Mara ho nemá ráda. Nebo to alespoň předstírá, když není nablízku. Chodil jsem s ním do školy a celý ten čas jsme byli nerozlučná dvojka. Když jsme pak spolu bydleli na privatě, Quentin si tam vodil holky. Někdy dokonce přivedl dvě, a to jsem si pak mohl vybrat, jestli si s tou druhou budu jen povídat nebo si spolu něco začneme. Dnes je Quentin ředitelem výzkumu Institutu politologie v Paříži a ex post má vysvětlení pro každou událost, co se stala a kterou ovšem on a jemu podobní nedokázali předvídat. Rachel je dvakrát chytřejší než on a má i vyšší vzdělání, ale brzy pochopila, že pokud chce mít klid, je ze všeho nejlepší, když ho nechá, ať se předvádí a dělá důležitého. Když se Quentin zrovna nepředvádí a nedělá důležitého, chvástá se pro změnu zase tím, že má nejhezčí ženskou z celé party, a zahrnuje ji polibky, dárky a pozorností takovou měrou, až je to trapné. A nedokáže na ni promluvit jinak, než že ji v každé větě osloví „miláčku“, „broučku“ nebo „drahoušku“. Mara to považuje za dětinské a zároveň i za sexistické, stejně jako jeho mánii vystavovat na odiv své dokonale ploché břicho s vypracovanými svaly a dobronozova opálenou

kůží. Když se s ním před čtyřmi lety poprvé setkala, sáhodlouze mi potom vysvětlovala, že „plážové frajírky“ teda fakt nemusí, a prohlásila, že dává přednost osobitému zevnějšku. Což mi vyhovuje, neboť já přesně takový osobitý zevněšek mám: disponuji veskrze světlou pletí, která při pobytu na slunci ne a ne zhnědnout, zato okamžitě zčervená, jedinečným nosem, podle jehož stínu, který mi vrhá na obličej, by se daly určovat hodiny, a poněkud švidravým pohledem očí, jež vypadají, jako by se navzájem častovaly nadávkami. Mara je snědá, drobná, štíhlá a pekelně hezká – sice možná ne tolik jako Rachel, ale v mých očích je mnohem víc sexy. Kromě toho jsem Quentina nejednou načapal, jak na ni bezostyšně zírá. Quentin je totiž přesvědčen, že se s ním všechny ženy bez výjimky chtějí vyspat. Kdyby Quentin po Maře jen tak pošilhával, to by mi ani tak nevadilo, ale co mě fakt štve, je to, že Mara, která ho za zády jenom pomlouvá, se v jeho blízkosti rázem stává někým jiným. Jako by si i ona chtěla dokazovat, že jí všichni chlapi padnou k nohám. Občas se při našich společně trávených večerech dokonce stávalo, že Rachel a já jsme pro Maru a Quentina přestávali existovat, byť jsme s nimi seděli u jednoho stolu, a zatímco se ti dva náramně bavili, k nám se chovali jako bychom byli vzduch. Pro nás oba to znamenalo nejednu pernou chvíli. Za takových večerů jsem pociťoval palčivé bodnutí žárlivosti – pokud to tedy nebyl reflex alfa samce upozaděného do pozice podřadného bety –, a setkával se s Racheliným nešťastným pohledem.

„Držíme vám dvě místa,“ pravil Quentin a ukázal na dvě prázdná sedadla napravo v zadní části autobusu. Mara se uvelebila vedle něj a mně přenechala místo u okénka.

„Spalo se vám dobře?“ zeptala se Rachel a naklonila se k nám.
„Já už mám zase migrénu...“

„Jo,“ odvětil jsem roztržitě. „Ten autobus je ale narvanej...
Tihle všichni fakt jedou do Černobyli?“

„Máš recht, kámo,“ přisadil si Quentin. „Tenhle ďábelskej bus
je až k prasknutí narvanej Amíkama a šikmookejma.“

Zadoufal jsem, že ti dva Číňané sedící vedle Rachel nerozumí francouzsky, jenže pak jsem očima sklouzl ke Quentinově kole-
ni přimáčknutému na to Mařino, a na Číňany jsem zapomněl. Koneckonců, všichni jsme tam byli na sebe namačkání. Cesta
trvala něco málo přes dvě hodiny, během nichž jsem – mlčky
a podmrčeně – civěl ven skrz špinavé sklo a obhlížel zasněže-
nou rovinatou krajinu, po níž se proháněl ledový vítr. Mezitím
Mara a Quentin pusů nezavřeli a pořád žvanili. V mysli stejně
jako v uších se mi rozléhal Mařin hlas. V jedné chvíli řekla: „Já
mám taky ráda japonskou kuchyni.“ Ale to byla bohapustá lež.
Japonské jídlo nesnášela.

Pak už jsme dorazili ke vstupu do zakázané zóny. Bylo to
ještě horší, než jsem předpokládal. Všude autobusy plné turis-
tů a u kontrolního stanoviště dlouhé fronty. Jednomu by skoro
připadalo, že se ocitl v tlačnici u vchodu na stadionu Parc de
Princes těsně před zápasem.

„To je ale bordel,“ prohlásil Quentin

„Je to na nic,“ řekl jsem.

„Odkud se tu všichni vzali?“ tázala se Mara, přičemž se obra-
cela výhradně na Quentina.

„Z celého světa,“ odpověděl jí. „Říká se tomu temná turistika.“

„Temná turistika?“ poznamenala užasle. „Co to jako je?“

Přestaň už s tou pitomou hrou, pomyslel jsem si. Nepřipadá ti to ponižující? Co se stalo s tou starou dobrou Marou, kterou znám?

„Temnej turismus přivádí návštěvníky do míst, kde se udála nějaká tragická událost, kde došlo ke smrti a utrpení a nebo se tam prostě stalo něco zvrhlého,“ poučoval ji.

„Wow!“ vydechla Mara. „Když to řekneš takhle, tak je to fakt děsivý! A jaký jsou ty další místa?“ chtěla ještě vědět.

„No právě takovýhle, kde se stala jaderná katastrofa, třeba jako tady nebo ve Fukušimě, různý žaláře a vězení, mučírny, koncentráky a tak... nebo místa, kde řádili sérioví vrazi, kde se odehrály nejhrůznější masakry nebo genocidy nebo i takový místa, jako je v Japonsku les Aokigahara, kterej je známěj jako les sebevrahů. No a taky místa, kde došlo k přírodním katastrofám – jako výbuchy sopky, tsunami, zemětřesení...“

„Ale proč tam lidi vlastně jezděj?“ zvolala Mara vibratem, které prozrazovalo její vzrušení.

„Kvůli mrazení v zádech, miláčku, kvůli závratí z reálných skutků, který se tam udály, kvůli zvrácený zálibě ve smrti, utrpení a hrůze... Tohle teda nejsou žádný blafy jako ve filmových hororech, tady si to můžeš osahat vlastníma rukama. Dokonce existuje seznam dvaceti nejstrašidelnějších destinací na světě, a to už několik let a rozšířil se díky internetu. Na planetě jsou stovky míst, co se proslavily něčím zvrhlým.“

Nelíbilo se mi, že Maru oslovil „miláčku“. Ani to, že se přitom usmívala.

„Taky se to dost rozmohlo kvůli cynickému přístupu cestovek, neomalenému prahnutí lidí po senzacích a nadměrnému

rozvoji masového turismu,“ podotkl jsem, ale nikdo mi nevěnoval pozornost.

„Jakmile se někde stane nějaká katastrofa,“ pokračoval Quentin, „zanedlouho se tam objeví i tahle zvrácená turistika. Může nám to připadat šokující nebo jako voyeurismus a nevhodný očumování, to hlavně teda když se ta katastrofa stala nedávno. Koneckonců, tenhle jev existuje už odpradávná. Dřív se lidi chodili dívat na popravy vykonávané na veřejných místech nebo chodili na gladiátorský zápasy, kde se zabíjeli v aréně v přímém přenosu, a dívali se na to jako na divadelní představení. Kde potom leží hranice mezi zdravou zvědavostí a nevhodným očumováním, co? Je lidský chtít se setkat tváří v tvář s realitou, se smrtí. Někdo tomu říká zvrácená turistika, někdo zase, že je to morbidní, ale mně to připadá jako autentická turistika.“

„Autentická turistika,“ zopakovala po něm Mara. „To se mi líbí.“

2.

Průvodce nám rozdál Geigerovy měřiče radioaktivity. Věděl jsem, že když někde začnou vydávat zvukový signál, je lepší se tam nezdržovat. V propagační brožůře k zájezdu bylo uvedeno, že sice slabou dávku radiace tak jako tak dostaneme, ale že to není nebezpečné. Také se tam psalo o tom, že se příroda v rozlehlé zakázané zóně kolem Černobylu znovu začíná ujímat své vlády, a to hned od chvíle, co byla evakuována celá Pripjať

se svými padesáti tisíci obyvateli. V okolních hlubokých lesích i v samotném městě můžete v současnosti narazit na daňky, jeleny, losy, divočáky a toulavé psy. Trochu dál od města se zase dají potkat smečky šedých vlků, medvědi hnědí, stáda zubrů, a dokonce i vyhynulé druhy znovu vypuštěné do přírody, jako jsou divocí koně Převalského, což ze zapovězené černobylské zóny dělá největší přírodní rezervaci divoce žijících zvířat v Evropě.

Také jsem četl práci jedné evoluční biologky z Princetonské univerzity, Cary Loveové, která po deseti letech zkoumání černobylských vlků, kdy jim dělala rozbory krve, dospěla k závěru, že jejich imunitní systém zmutoval tak, že se začal podobat imunitnímu systému pacientů s rakovinou, kteří prošli radioterapií. Nejenže vlci ve zdejších podmínkách přežili, ale dokonce se u nich – v důsledku dlouhodobého vystavení radioaktivnímu záření – vyvinula mutace DNA, která je nyní chrání před četnými druhy rakoviny! A v tom vědci spatřují velkou naději.

„Léo, tak jdeš nebo ne?“ obrátila se Mara konečně ke mně. Držel jsem se kousek za nimi, zatímco Quentin si svižně vykračoval obklopen oběma ženami.

„Právě jsem viděl chlápka, co na sobě měl tričko s nápisem Enjoy Chornobyl,“ řekl jsem. „To je ale debil!“

„Ale no tak, Léo,“ řekla Mara, „nepřeháněj a nedělej z toho takovou vědu.“

Z čeho jako nemám dělat vědu? pomyslel jsem si. Poté Quentin jednou rukou objal Maru kolem ramen a druhou zase Rachel a – jistý si sám sebou a vědom si své moci i své neodolatelnosti – táhl si je pěkně s sebou, jako by mu obě patřily.

3.

Pripjať. Mrtvé město. Město duchů. Postsovětská noční můra. Čas se tu zastavil dvacátého šestého dubna 1986. Teď máme rok 2017. Mezitím uběhlo třicet jedna let a za tu dobu se sem nikdo nevrátil... Les uprostřed města, příroda bují všude: pod mosty, kolem sloupů veřejného osvětlení, na stadionech, v budovách... hotová džungle. Vypadalo to tam jako v jedné z postapokalyptických vizí, v nichž si libuje bezpočet dystopických filmů a videoher s tematikou science-fiction. Náš průvodce Viktor nám vysvětlil, že v celém městě není žádná sanitární keramika, ani auta nebo nějaké cenné předměty. Všechno bylo rozkradeno. Rozkradeno navzdory své radioaktivitě, nebo možná právě kvůli ní, aby mohla být živena zlověstná mašinerie zdejší zvrácené turistiky. Morbidní, říkáte si?

Náš průvodce byl starý. Opíral se o hůlku a levé oko měl poťazené průsvitným šlemem, jenž se podobal vaječnému bílku. Šedý zákal. Jeden z následků katastrofy. Vyprávěl nám, že byl jedním ze šesti set tisíc „likvidátorů“, kteří měli, kromě jiného, za úkol uhasit požár a elektrárnu neprodleně dekontaminovat. Přišel o ženu i o dceru, které mu vzala nemoc z ozáření, a své přátele viděl padat jednoho po druhém jako mouchy. Hovořil klidně, bez sebemenšího náznaku hněvu či smutku i bez vypjatých emocí. Jako by ho čas kromě nejbližších připravil i o veškeré lidské citění a o vlastní vůli. Znenadání jsem měl slzy v očích, stejně jako když slyším originální verzi Morriseyho Come Back to Camden. Quentin ho zaujatě poslouchal, avšak nevypadal ani

trochu dojatě, spíš ho to zajímalo. Mara stojící vedle něj se mu opřela o rameno. Od samého rána se kolem něj točila, jako by byl magnetem a ona kovovou šponou, kterou k sobě neodvratně přitahuje.

Město sice mělo přízračnou atmosféru, ale opuštěné nebylo. Pod šedou oblohou, mezi prázdnými betonovými bloky a uprostřed divoce bující vegetace se procházeli turisté jako v nějakém podělaném zábavním parku. Někteří kolem sebe máchali selfie tyčí a pořizovali si selfička, jiní cosi přemoudře kvákali do kamery předtím, než umístili své video na YouTube. Vypadalo to tam podobně, jak to dnes prý vypadá v Osvětimi. Smrt a genocida ve slevě jako z reklamního letáku – holokaustová turistika v Polsku a ta genocidová zase ve Rwandě jako součást temného cestovního ruchu, jenž se dá provozovat téměř kdekoliv. Tolik povyku, aby se předstíraným zájmem o historii zamaskovalo odporné bažení po násilí a uspokojení z vyvražďování lidského druhu. Cítil jsem, jak se mě začíná zmocňovat nevolnost. Nechtělo se mi zvracet, jen se mi zvedal žaludek. Zahlédl jsem Quentina a Maru, kteří popošli kousek dopředu a teď stáli tak blízoučko u sebe, že mě napadlo, zda za mou náhlou indispozici skutečně může okolí.

Raději bych se pustil na dobrodružný průzkum té rozlehlé přírodní rezervace a vydal se hledat zubry, vlky a jeleny, ale teď už jsme před sebou měli jen jeden den. Večer jsme se vraceli do Kyjeva a ještě nám zbývalo prohlédnout si elektrárnu a její sarkofág, kolem něhož byl vztyčen jakýsi sto osm metrů vysoký obloukový kryt, aby se zabránilo úniku radioaktivních látek, neboť samotný sarkofág postavený za pochodu těsně po katastrofě se

začínal rozpadat. Doporučili nám, abychom si kvůli radioaktivitě vzali oblečení s dlouhým rukávem a dlouhé kalhoty – což uprostřed zimy nebyl problém – a já si k tomu přinesl ještě svůj vlastní dozimetr, jelikož jsem se nechtěl spoléhat pouze na přístroj, který nám půjčil průvodce. Kromě toho jsme podepsali formulář, v němž jsme cestovní kancelář zbavovali veškeré odpovědnosti za případnou kontaminaci našich osobních věcí.

O kousek dál jsme narazili na areál bývalého lunaparku. Ruské kolo bez života, navždy znehybněná autíčka s nárazníky prožranými rží. Dojem, že se tu zastavil čas, tu působil ještě dotěrněji než jinde, a vyvolával pocit, že onoho dubnového dne roku 1986 svět utrpěl takový otřes, že se přestal točit.

„Toho starého železa se vůbec nedotýkejte,“ řekl nám průvodce. Přiblížil ke kovovým kostrám svůj měřicí přístroj a ten se rozječel na plné obrátky.

„Svět se proměnil v jeden obrovskéj Disneyland,“ jal se Quentin zase přednášet a rozpřáhl ruce. „Neexistuje nic, co by lidstvo nedokázalo proměnit v pomník přízemnosti a kýčovitýho nevkusu!“

Tentokrát jsem mu dal za pravdu. Na střeše jedné budovy před námi se objevil gigantický srp a kladivo. Ovšem vrchol představení na nás teprve čekal. Uprostřed této země nikoho, opodál zchátralých zdí se tyčilo vzhůru cosi neuvěřitelného. Něco jako obrovská skládačka sešroubovaná z kovových dílů stavebnice Merkur. Tak tohle jsem v životě neviděl! Podlouhlé konstrukce tvořené ocelovými vzpěrami a nosníky se jedna vedle druhé táhly do dálky několika stovek metrů, přičemž se vypínaly k nebi do takové výšky, jako by na sobě stálo patnáct Eiffelových věží!

„Co to je?“ zeptal se Quentin, zaskočen těmi obřími konstrukcemi i jejich bizarností.

Nevěřicně se otočil ke své ženě. Z nich dvou za větší vědátor-ku platila vždycky ona, zatímco on byl spíš varietním umělcem, který se ohání prázdnými pojmy a žongluje s nimi tak, jako když skořápkář hbitě prohazuje své kališky. Inu, s pojmy lze manipulovat jakýmkoliv způsobem a na rozdíl od vědy nepotřebují svou existenci ospravedlňovat provedenými zkouškami.

„Duga,“ odpověděla mu. „Radarový systém postavený Sověty na detekování raket dlouhého doletu. Postavili ho v sedmdesátých letech na sledování balistických raket NATO. Když byl v provozu, vysílal nízkofrekvenční rádiový signál, který znali všichni radioamatéři, protože vydával typický přerušovaný zvuk, něco jako tak-tak-tak – kvůli tomu se mu přezdívalo ruský datel –, a rušil jejich vysílání. Černobylská katastrofa jeho provoz ukončila. Kromě toho o něm existuje ještě jedna zajímavá teorie...“

Z monumentální ocelové konstrukce se ozývalo duté hučení a já si v duchu položil otázku, jestli je radar opravdu mimo provoz.

„Jaká?“ zeptal jsem se, kdežto Quentin na nic nečekal a už zase spěchal někam dál.

„No, existuje taková hypotéza, že ten radar nefungoval správně a že černobylská katastrofa byla uměle vyvolána z nařízení tehdejšího ministra komunikace a spojů Vasilije Šamšina, aby se na ni pak svedlo selhání Dugy-1, jehož stavba stála Sovětský svaz miliardy rublů, a taky aby Šamšin unikl obvinění za zpro-
nevěru veřejných peněz, které mu reálně hrozilo, a tím i dost pravděpodobnému trestu smrti.“

„Zajímavý,“ pronesl jsem a sledoval Maru, jak se poblíž antén připojila ke Quentinovi.

Zdálky ti dva vypadali jako mravenečci uprostřed čehosi oblundně gigantického. Dva mravenci vyměňující si feromony.

„Uvidíte,“ prohlásil Quentin, když se náš výletní den chýlil ke konci a my nastupovali zpátky do autobusu, „že jednoho dne nastane taková jaderná katastrofa, která vymaže lidskej druh z mapy světa, přičemž příroda získá zpátky svoje práva, zvířata vylezou z děr a život půjde dál i bez nás.“

„Co když se o tohle postará globální oteplování?“ prohodil jsem. „Myslíš, že to ostatní druhy přežijou? Během druhýho masovýho vymírání v období devonu vymřelo sedmdesát pět procent života na Zemi.“

Pohlédl na mě, jako by nevěděl, co říct.

„Tys u toho byl?“ vyjel na mě nakonec.

„Druhé vymírání nás nemusí zas až tak znepokojovat,“ vložila se do toho Rachel a zamířila do zadní části autobusu. „Zato to v období trias a jura i to, co se odehrálo na konci křídý na přelomu druhohor a třetihor, kdy vymizelo 70 až 80 procent všech druhů, to už jo.“

„Odkud proboha berete takový čísla?“ vyštěkl za námi Quentin. „Ze tří úlomků kostí, co se někde našly, nemůžete vyvozovat podobný závěry.“

Quentin nesnášel čísla a fakta. To, co naopak zbožňoval, jako většina lidí jeho druhu, – což jsou tací, jejichž kariéra a úspěch nezáleží na konkrétním výsledku –, byly velkolepé teorie. Raději se zaobíral slovy než fakty, mudroval o nesmrtelnosti chrousta, než aby se zabýval skutečným životem, a před rozumem dával

přednost iluzím. Otočil jsem se na něj právě včas, abych zahlédl, jak na Maru šibalsky mrknul.

4.

Večer jsme si vyšli do historického centra Kyjeva a našli sympatickou hospůdku, kde hrála obstojná muzika. Dávali jsme si jedno pivo za druhým a prokládali to panáky vodky, dokud se celý svět i vesmír nescvrkly do zakouřeného a hlučného hospodského lokálu tu a tam pročísnutého barevnými záblesky, a dokud se můj mozek nestal lehkou mýdlovou bublinou, měňavou a třpytící se všemi odstíny duhy.

„Myslíte si, že svět už nám vydal všechna svoje tajemství?“ otázal se znenadání Quentin a já vzápětí pochopil, že se nevyhneme jednomu z jeho rádoby akademických a pseudofilozofických proslovů, v nichž se neopomene samolibě vychválit až do nebes. „Rád bych podotkl, že ještě v roce 1860 se mohli David Livingstone a Guillame Lejean vydat hledat prameny Nilu a prozkoumávat končiny, který nikdo neznal, kromě tamějších obyvatel samozřejmě. Podobně i východní Evropa unikala západoevropským kartografům, který si třeba v Bulharsku vyměřšleli neexistující města, řeky zanášeli tam, kde nebyly, a na jiný zase zapomněli... Dneska už ale neexistuje žádná země, která by nebyla prozkoumaná do posledního kilometru čtverečního, kromě pár dosud nezmapovaných oblastí v Amazonii a na Andamanských ostrovech, jenže takových je čím dál méně, a s tou zasranou GPS už se nemůžeme nikde ztratit, i kdybysme

chtěli. I na druhém konci světa po destihodinovém pochodu neschůdným terénem, kdy se ti udělají pucejře úplně všude, si můžeme být jisti, že nakonec narazíme na nějakýho blbečka, co si dělá selfie.“

„Jestli tomu dobře rozumím,“ namítla Rachel nesměle bezbarvým hlasem, „tak bys byl nejradši, kdyby nikdo kromě tebe necestoval.“

„Přesně tak, miláčku,“ usmál se a se zrakem zakaleným alkoholem ji políbil na rty. „Nebo ještě jinak – chtěl bych, aby se do určitých lokalit vydávaly cestovní povolení, který by tam pouštěly jen ty, co si to fakt zasloužej, a ty ostatní by tam nepustily.“

„A podle čeho bys posuzoval ty zásluhy?“ optal jsem se a tvářil se zachmuřeně, jelikož Mara u něj seděla až moc blízko.

„Kámo, já si nedělám srandu,“ prohlásil. „Teď to myslím fakt vážně. Na to by existoval řádnej dotazník a probíhalo by to ústně, aby ten dotyčnej nebo dotyčná nemohli podvádět. Zkoušely by se znalosti zeměpisu, historie a politických i společenských aspektů tý daný oblasti. Chceš vidět Viktoriiny vodopády? Fajn, kámo, ale nejdřív mi řekni, co znamená Mosi-oa-Tunya!“

„A co to znamená?“ zachichotala se Mara a šťouchla do Quentinova loktem.

„Hřmící kouř. Každopádně poetičtější název než Viktoriiny vodopády, což? Chceš jet do Brazílie? To samý. A když už tam budu, zařídím si i volební právo a povolení dělat tam děti.“

„A kdo bude rozhodovat o tom, kdo bude moct volit?“ popíchl jsem ho. „Ti, kteří nám vládnou? Nebo ty sám? Tak sakra kdo?“

Na rtech mu zahrál nepatrný úsměv, zvedl svůj žejdlík a pak mu ústa zkřivilo zlověstné pousmání nevěstící nic dobrého.

„To je tvůj problém, kámo, protože ty jseš obyčejná ovce a patříš do stáda podobně milounkých a rozkošných oveček, který jenom béééééééj a udržujou systém v chodu. Tak to bylo odjakživa.“

„Zato ty jseš samozřejmě vlk,“ ušklíbl jsem se a cítil se čím dál víc podrážděně.

Naklonil se ke mně a v očích mu ďábelsky zajiskřilo.

„Jo, přesně, já jsem zasranej vlk, brácho. Zasranej vlk!“

Byl opilejší a opilejší a mluvil čím dál víc nahlas.

„Quentine...“ sykla na něj Rachel.

„Co jako zase furt... Quentine... Quentine? Nejnovější forma autentickýho turismu je černej turismus. Ti, kdo ho praktikujou, vědí, kam jedou a proč tam jedou. Prostě vědí, co chtějí.“

„Ten tvůj černej turismus není nic jinýho než voyeurství a neomalený očumování,“ prohlásil jsem.

Vrhl na mě svůj potemnělý pohled, ale nic neříkal.

5.

Tu noc jsme se v našem apartmánu v Hyatt Regency, odkud jsme měli skvělý výhled na chrám svaté Žofie a svatého Michala, s Marou pohádali. Vyčítala mi, že jsem celý den jen nakvašeně mlčel a na všechny byl nepříjemný, hlavně tedy na ni. Křičela na mě. Nechal jsem přejít tu největší bouři a pak tím nejodměřenějším hlasem pronesl:

„Zato ty ses od Quentina nehnula ani na krok a nespustila jsi z něj oči.“

Zatvářila se uraženě a ublíženě.

„Cože? Co tím naznačuješ?“

V takto vypjatých chvílích nebývám nijak odvážný, takže jsem kapánek couvl.

„Nic.“

Ale ona byla rozhodnutá, že tohle mi jen tak neprojde a že mi to dá sežrat. Byla ukázkově napružená. Přes celou místnost si to namířila rovnou ke mně.

„Ale jo, jen do toho! Jen mi to pěkně nandej! Aspoň jednou řekni, co si opravdu myslíš, poslouchám! No jen to řekni, řekni, že jsem balila Quentina Rachel přímo před nosem! Tohle jsi chtěl říct?“

„To jsem neřekl.“

„Ale jo, řekl.“

„Ne.“

„Ale naznačoval jsi to! A je to... je to... tak ponižující...“

Ustupoval jsem čím dál víc.

„Poslyš, já...“

Protočila panenky a v očích se jí zaleskly slzy.

„Ty na Quentina žárlíš? To jako vážně? Myslíš si snad, že se mi líbí? Je to jen debil a sebestřednej kretén, kterej nikoho jinýho neposlouchá, jen sám sebe! To je tak absurdní! Bavím se s ním jenom proto, že je to tvůj kámoš, Léo, a že ti chci udělat radost. Jinak je mi celej Quentin ukradenej! Nebuď směšnej!“

Celé to vyznělo natolik přesvědčivě, že jsem z toho byl na pochybách. Co když si se mnou jen zahrává moje chorobná žárlivost? Co když všude vidím jen úskoky a zlo? Co když jsem jen paranoidní?

„Léo,“ pravila Mara a přísně na mě poohlédla, „to, co jsi mi právě naznačil, mě uráží... Opravdu, to, že si jen dokážeš představit, že bych se takhle mohla chovat před Rachel, tak z toho mi je fakt... špatně...“

Měla slzy na krajíčku.

„Promiň,“ řekl jsem.

„Už o tom nemluvme.“

Odešla trucovat do koupelny a když se vrátila, už jsem spal.

6.

Nazítří, když jsme seděli v taxíku a jeli na kyjevské letiště Boryspil a když jsme si pak před odletem zašli v terminálu na kafe, držela si od Quentina odstup, jako by se on sám znenadání stal radioaktivním, a já si uvědomil, jak moc ji miluju.

Když jsme se vrátili do Paříže, byl jsem šťastím bez sebe a radoval se, že mám zpátky svůj obyčejný všední život i své kolegy. Zakládal jsem zrovna nový start-up a vedle Alma-Marceau jsme měli sdílený prostor pro coworking, jehož interiér v industriálním stylu se stoly z neopracovaného dřeva se podobal kavárnám z řetězce Starbucks. Měl jsem to tam rád, líbilo se mi zdejší studijní prostředí i frenetický zápal, který tam vládl, ta energie, nadšení a mladický elán mého týmu. Bylo mi teprve třicet tři, ale byl jsem tam nejstarší a už se mi podařilo založit a prodat jednu firmu, takže bylo na mně, abych nováčky zavedl do překotného běhu podnikání a provedl je jeho úskalími.

I přes neshody, které vyvolala naše návštěva Černobylu, jsme se s Rachel a Quentinem vídali dál. Mara trvala na tom, abychom na tom nic neměnili, a tak jsme je dál zvali na návštěvy a oni nám opláceli stejně. Mara veškerou svou pozornost zaměřila na Rachel a zdálo se, že Quentinovy přednášky už ji moc neberou. Tedy až do té doby, než se jí naskytla příležitost je zkritizovat. Když vstávala od stolu, často mi čechrala vlasysy, a když jsem se zvedal já, abych pro něco došel do kuchyně, chytala mě za ruku. Ke mně i k Rachel chovala velice roztomile a naše dřívější spiklenectví a sehranost se vrátily. Nevyhýbala se ani rozebírání Quentinových vratkých teorií, navzájem si spolu sdělovali své argumenty a Quentin vypadal, že to snáší celkem dobře.

Až pak jednoho večera znovu Quentin navázal na svůj někdejší proslov o temné turistice.

„Přemýšleli jste o tom od Černobylu?“ zeptal se.

Neměl jsem chuť mu na to skočit a pouštět se do něčeho podobného, dobře jsem si pamatoval na to napětí, co mezi námi panovalo v kyjevské hospodě.

„Musím se přiznat, že ne,“ pravil jsem naprosto v klidu a u toho jsem hodlal zůstat. „Proč? Ty jo?“

Měl v sobě už několik sklenek mého vynikajícího červeného La Moulina a bylo to na něm znát.

„Je tolik neuvěřitelných míst, kámo!“ zvolal a nahnul se ke mně. Tváře měl v jednom ohni a oči mu plály vzrušením. „To si ani neumíš představit!“

„Jaký místa?“ zeptala se Mara a já měl vmžiku dojem, že jsme se zase vrátili zpátky do Černobylu.

„V Tuol Slengu se nachází muzeum genocidy v Kambodži,“ prohlásil. „Mezi lety 1975 a 1979 tam Rudí Khmerové povraždili více než milion politických vězňů, povětšinou takových hnidopišských brejlounů, jako jseš ty, Léo,“ zažertoval. „Všechny brejlouny totiž považovali za intelektuály a ty chtěli vymýtit, jelikož dle jejich pošahaný pseudomarxistický teorie společnost musela začít znova od nuly, teda od rolníků. Tomu muzeu se říká Muzeum smrti a sídlí v bývalé škole, ze který Rudí Khmerové udělali vězení a výslechový centrum, který je známý jako S-21, kde mučili a popravovali, přičemž si mučení vězňů systematicky fotili. A protože potřebovali šetřit kulkama, vězně pobíjeli sekerama a motykama.“

„Tak tohle zní příliš morbidně i na tebe.“

„V Thajsku, v Bankoku je zase Soi Sai Yood, což je hřbitov autobusů. Ale jsou tam jen autobusy, který se přichomejtly ke smrtelný dopravní nehodě, kde zahynuly děti, teenageři, ženy nebo staří lidé...“

Toho večera jsem nabyl dojmu, že se ho zmocnila nějaká nová posedlost. Oči mu hořely a zračila se mu v nich dosud nevídaná vášeň. Jistota. Neochvějné přesvědčení. Jako by znenadání pro sebe konečně našel tu správnou cestu.

„V Murambi ve Rwandě zase existuje Památník genocidy, taky v bývalé škole, na místě, kde za občanský války byly zmasakrovány tisíce Tutsiů. Úřady je přesvědčily, že tam budou v bezpečí, a pak je tam nechaly bez vody i bez jídla a nakonec požádaly ozbrojený bandy Hutuů, aby je povraždili.“

„Super,“ utrousil jsem, „to zní fakt dobře.“

Vzápětí mi však došlo, jak nevhodná poznámka to byla. Měl jsem se radši kousnout do jazyka.

„Léo, když to tak vezmeš, tak cestování ti už nemůže nabídnout nic nového. Žádný nový destinace ani nabídky, všechno už je dávno profláklý. Takovej svět nás nebaví, pořád ta samá nuda. Máme toho dost, jsme přesycený, skeptický a nic nás nepřekvapí. Ale tohle... tohle kámo, to je sakra něco jiného, hned zase cítíš, že žiješ, a začneš chápat o co tady jde. Otevře ti to oči.“

Mara na mne pohlédla a v očích se jí podobně zablýsklo.

„To je super nápad,“ prohlásila.

Nevěřil jsem svým vlastním uším.

„Počkat, počkat! Nechcete snad zase jet na nějaký takový místo...“

Nenechala mě to doříct.

„A proč ne?“

Obrátil jsem se na čtvrtého účastníka hovoru, který zatím mlčel.

„Rachel, co si o tom myslíš ty?“

„Denfert,“ pronesla temně. „Tady v Paříži... katakomby...“

„Cože...?“ vyjekl jsem. „Jaký bomby?“ Byl jsem naprosto mimo.

„Katakomby v Denfert-Rochereau. Pozůstatky šesti milionů mrtvých uložený dvacet metrů hluboko pod pařížskýmá ulicema. Stovky tisíc lidských lebek a kostí, ani ne kilometr odtud. Proč bychom měli jezdit někam daleko?“

„No jo, to je pravda!“ pokusil jsem se zažertovat. „Nic ponurejšího už by se nenašlo, že jo. A máme to na dosah ruky!“

„Myslím to vážně,“ zpražil mě Quentin a tvářil se u toho nanejvýš dramaticky. „Copak ty to pořád nechceš pochopit? Jak se mohly stát takový hrůzy? Tyhle tragický události jsou součástí

naší historie, Léo! Tohle je mnohem víc než hloupá turistika, tady jde o to... abychom hlouběji pochopili temný stránky lidstva.“

„Pod to se můžu podepsat,“ prohlásila Mara a já měl znovu pocit, jako by se vrátila zpátky její černobylská verze.

„Proč ne?“ pronesla Rachel beze sebemenší stopy nadšení a já pochopil, že pro ni nepřichází v úvahu, aby Quentina s Marou nechala někam jít samotné.

„Dobrá, dobrá,“ předstíral Quentin kapitulaci a doširoka se na nás zazubil. „Dejte mi jen trochu času, abych našel něco dokonalého, o. k.? Černobyl nás trochu zklamal, ne?“

To jo, řekl jsem si v duchu, přičemž jsem ale neměl na mysli to místo.

7.

Po čtrnácti dnech mi zavolał. V hlase mu zaznívalo stejně chorobné vzrušení, a dokonce se v něm tentokrát dal vytušit i náznak šílenství.

„Musíme se co nejdřív sejít! Dáme večeri!“ zahlaholil do sluchátka. „Mám to!“

„Tenhle týden to nepůjde, už něco máme,“ zalhal jsem mu. „Příští týden.“

Věděl jsem, že jen odkládám to, co nezvratně musí přijít. Když nadešel čas večere, ti dva se u nás zjevili s láhví japonské whisky pro mě a s kyticí pro Maru. Quentin překypoval energií, Rachel byla zadumaná. Mara taktéž sršela elánem a na přivítanou

objala Quentina až příliš vřele a setrvala mu v náruči až příliš dlouho. Quentin si počkal na dezert a pak se na nás vytasil se svým objevem:

„Narazil jsem na tuhle stránku,“ pravil, „dark-travel.com. Je evidentně docela nová, zatím nabízejí jen jednu destinaci, ale slibují, že brzy budou další.“

„Jakou destinaci?“ poposedla netrpělivě Mara.

„Jestlipak víte, že mezi lety 1976 až 1983 za diktátorského režimu v Argentíně ‚zmizelo‘ na tři sta tisíc lidí? Ne? Byli odvečeni od svých rodin, mučili je a pak je z vojenského letadla svrhli do moře. Živý, ale zdrogovaný.“

Pohlédl na nás, divoký lesk v očích, zorničky rozšířené.

„Tahle cestovka nabízí jedinečnej zájezd svého druhu. Je to totální pecka! Nejenže máš možnost navštívit místa, kde mučili a popravovali, ale taky se můžeš setkat s tím, kdo jim to dělal, s jejich bývalým katanem, kterej si uvědomil, že všechno bylo špatně, a teď se dal na pokání a snaží se tak nějak vykoupit svou vinu. Předesílám, že je tam i spousta takových, co hrůzy minulosti zlehčují...“

„Bývalý katan, co mučil a popravoval...?“ zeptal jsem se a otřásl se. „Upřímně... jakou máme jistotu, že to není podvod, ten tvůj objev? Že ten takzvaný kat je fakt tím, za koho se vydává? Proč by najednou jeden z těch parchantů měl potřebu rozprávět o těch hrůzách s neznámými lidma, a nadto ještě s obyčejnými turistama?“

„Sakra, co já vím? Možná potřebuje prachy. Žijou tam přece ve sračkách, celá ta jejich země je v prdeli, to ví každéj. Takže cizí měna... se vždycky hodí. V každém případě na tý webové

zaručují, že důkazy poskytnou přímo na místě – dokumenty, fotky, videa... A navíc teď zaplatíme půlku zájezdu a tu druhou až potom, a jenom když budeme spokojení.“

„To je fakt zvláštní,“ podotkl jsem. „Nikdy jsem nic takového neslyšel. A to jsem přitom už od start-uperů zažil pořádně hovadský nápad.“

„To bude asi tím, že tohle je něco úplně nového. Uvidíš, že se to chytne a za chvíli bude podobných věcí víc.“

Možná měl nakonec pravdu. Novinkám jsem fandil a měl v ně železnou víru. O sedm let dříve jsem založil start-up, na jehož počátku stál prostý nápad: rozvážet v krabičkách lidem nákup na celý týden. Pak už jen doma stačilo z čerstvě dodaných a zdravých surovin uvařit dobré jídlo, hezky krok za krokem podle receptů, které byly stejně tak jednoduché jako chutné. Projekt zaznamenal obrovský úspěch, který předčil i naše nejsmělejší očekávání, a já loni tuhle svoji firmu prodal za několik milionů eur. Ostatně už jsem vám říkal, že rozjíždím zase další nový projekt.

Nicméně ta Quentinova výhodná nabídka na první pohled vypadala jako podvod. Zaváněla podvodem už zdálky, tudíž to s největší pravděpodobností taky podvod bude.

„A kolikpak stojí ten tvůj úžasnej zájezd?“ zeptal jsem se.

Sdělil nám částku. Mara tiše hvízdla mezi zuby: „No není to zrovna levný.“

„Do Buenos Aires se letí v business třídě,“ upřesnil, „spí se v jednom z nejlepších hotelů v Mendoze a pro lidi jako my to bude jedinečnej zážitek na celý život – na vlastní kůži pocítit, jaký to je žít v diktatuře.“

„Já nevím,“ pravil jsem zamyšleně. „Nejsem si jistě, jestli to vůbec chci pocítit na vlastní kůži. Mendoza je na úpatí And, je to tak?“

„Já do toho jdu,“ rozsekla to Mara. „Žijeme jen jednou.“

„Rachel a já do toho jdeme taky,“ prohlásil Quentin, jako by rozhodoval za ni. „A ty, Léo?“

S těžkým srdcem jsem souhlasil.

8.

Když se ohlédnu zpět, říkám si, že tehdy se naše životy převrátily vzhůru nohama. Kdybych jim řekl ne, co by se stalo? Mara, Quentin i Rachel by tam s velkou pravděpodobností stejně odjeli a já bych o nich nejspíš už nikdy neslyšel a nevěděl bych, že svým způsobem rozšířili řady těch „zmizelých“ z dob argentinské diktatury. Ale to se nestalo.

O týden později jsme nasedli na palubu letadla španělských aerolinek Air Europa a nočním letem zamířili z Madridu do Buenos Aires. Uvelebili jsme se v pohodlných hight-tech skořepinách business třídy, ucucávali napodobeninu šampaňského a užívali si přídělů jídla navíc. Quentin měl u okénka místo sám pro sebe, stejně jako já, a Mara s Rachel obsadily dvě prostřední sedačky ve stejné řadě. Jakmile se letadlo odlepilo od letištní plochy, začalo namáhavě stoupat do noční tmy nad Madridem a stočilo se čumákem na jihozápad k Atlantiku, pocítil jsem nepříjemné svírání v útrobach. A nebylo to jen kvůli tomu, že mám z létání strach.

9.

Probudily mě turbulence. Podíval jsem se na hodinky.

Tři ráno.

Nepochybně jsme prolétali „smolnou“ oblastí nízkého tlaku nad rovníkem, kde obvykle zuří silné bouře a kde piloti letu 447 Air France z Ria do Paříže ztratili kontrolu nad strojem a následně se celé letadlo zřítilo do moře.

Když jsem se kouknul z okénka, spatřil jsem impozantní masu mraků, kterou křížovaly namodralé blesky, jejichž ostré světlo ještě umocňovala okolo panující temná noc. V duchu jsem si představoval nedozírné vody rozběsněného oceánu třicet tisíc stop pod námi, jehož nenasytné vlny se mocně vzdouvají a pak se s rachotem tříští, zatímco ve vzduchu si s křehkým kovovým doutníkem našeho aeroplánu nemilosrdně pohrává vůkol zuřící bouře. Z pouhého pomyslení na řádění rozkacených živlů se mi udělalo mdlo a pocítil jsem nepříjemné svírání mezi nohama. Kabina se otřásala mocnými vibracemi, přesto to však vypadalo, že to nikoho neprobudilo. Kromě mě byly vzhůru už jen letušky. Nesnáším letadla. Cítím se v nich bezbranný a zranitelný a k smrti se bojím turbulencí. Vstal jsem, abych si řekl o sklenku té napodobeniny šampaňského, kterým bych zapil půlku Lexomilu. Doufal jsem, že mě to uchlácholí a já zapomenu na to, kde jsem a co se děje. Přitom jsem využil toho, že jsem na nohou, a zaplul na toaletu.

Když jsem se vracel na své místo a podíval se z uličky doleva, v přitmě kabiny jsem spatřil Quentina na prostřední sedačce hned vedle Mary. Sedl si tam místo Rachel. Kdy si vyměnili

místa? Mara nespala a on také ne. A ani se nezdálo, že by je turbulence kdovíjak rušily, v tom pološeru – co nejvíc naklonění jeden k druhému, jak jim jejich plastické skořápky dovolovaly – si spolu nevzrušeně šuškali. Mluvili tak potichu, že jsem z místa, kde jsem stál, nezaslechl vůbec nic. Pak jsem si všiml, že Rachel, přikrytá dekou až po bradu a se škraboškou na očích, spí u okénka. Mara mě zničehonic zpozorovala a já měl zřetelný dojem, že jí to vadí. Přesto na mě nepatrně mávla, předtím než se znovu otočila zpátky ke Quentinovi, který na mě vrhl chladný pohled, jako bych byl jen obtížný hmyz, který mu překáží v cestě a on se ho chystá zašlápnout. Potom se zase plně věnoval Maře.

Po tomhle zážitku už jsem nemohl usnout. Žaludek mi rozleptávala žluč žárlivosti, měl jsem pocit, že mám hlavu ve svěráku a že můj mozek nabyl dvojnásobného objemu. Přemítal jsem o tom, co si asi ti dva – potmě a v tuto hodinu – můžou špitat tak důležitého. A proč už to trvá celou věčnost. Už teď jsem litoval, že jsem se na tuhle cestu vůbec vypravil, a věděl jsem, že až dorazíme do Argentiny, hned budu netrpělivě vyhlížet návrat. Čekal jsem, až Mara usne, abych si taky ještě na chvílku zdřímnul, ale ona Quentinovi něco tichounce šeptala skoro hodinu.

10.

Celý další let prospala. Přistáli jsme na mezinárodním letišti Ezeiza, dvacet dva kilometrů jižně od Buenos Aires, taxíkem přeješli na letiště Jorge-Newbery, které je určeno pro vnitrostátní přepravu, kde jsme nasedli do menšího letadla mířícího do

Mendozy. Z Buenos Aires jsme odstartovali v deset hodin a sedmnáct minut a v cíli přistáli ve dvanáct dvacet tři. Mara pak spala i při jízdě taxíkem z mendozského letiště do hotelu. Čtyřicet minut. Opřela si hlavu o mé rameno a já pokradmu pozoroval její obličej se zavřenýma očima. Pohled na spící Maru, klidnou a podobající se bezbrannému děcku, mě vždy naplňoval neskonalou něhou. Ale tentokrát ne. Tentokrát mi připadalo, že z ní vyzařuje krutost a pokrytectví.

Ačkoliv Mendoza leží uprostřed vinařského kraje, asi tisíc kilometrů západně od hlavního města, na spojnici mezi Andami a Chile, přesto se svého času ani jí nevyhnul nelítostný útlak a mučení, jak jsem se dočetl v letadle, když jsem si projížděl články v mobilu. Dozvěděl jsem se kupříkladu, že v roce 2011 tam bylo postaveno před soud osmnáct příslušníků policie a armády, kteří si pod velením jednoho z nejkrvelačnějších důstojníků diktatury, Luciana Benjamína Menéndeze, počínali obzvlášť krutě. V článku se psalo o tom, že během procesu soudci i advokáti obdrželi telefonické výhrůžky smrti: kořeny zla zahrabané do úrodné černozemě argentinské minulosti tehdy opět vypluly na povrch. Je třeba zdůraznit, že zákony o nepostižitelnosti a beztrestnosti z let 1986 a 1987 daly pachatelům násilí možnost uniknout vězení a oběti přinutily žít vedle jejich bývalých trýznitelů, čímž se společenské klima v zemi stávalo téměř nedýchatelným. Tohle jsem tehdy netušil a stejně, jako to dodnes netuší většina mých spoluobčanů, jsem nevěděl ani to, že tato temná část argentinské minulosti, plná krve a slz, je velmi těsně spjata s jinou zemí, která tuto neblahou epizodu své historie pohřbila v utajení a zapomnění. A ta země – to je moje Francie.

Přestože je tato oblast spíše suchá a vyprahlá, náš hotel, vzdálený asi patnáct kilometrů od Mendoza, se napůl skrýval v bujném zelení parku, který ho obklopoval. Bylo to nádherné místo s dechberoucím výhledem na horský masiv And a hotel byl taktéž překrásný – po příchodu do prostorné vstupní haly, již vévodil mohutný kamenný krb, na nás v pokojích s tmavě nalakovanými parketami čekalo bílé voňavé ložní prádlo a z balkonu se před námi otvíral pohled na milý chaos zdejší zahrady. Na každé posteli ležel lesklý kufřík z černého kartonu a na boku se mu skvěl rudě vyvedený monogram DT. Na křídovém papíře v krémovém odstínu byl natištěn vzkaz zvěstující nám, že zástupce cestovní kanceláře Dark Travel za námi přijde ještě téhož dne v podvečer a že máme být připraveni na všechno.

V duchu jsem si položil otázku, co asi znamená to, že *máme být připraveni na všechno*, a stejně, jako když Quentin poprvé zmínil dark-travel.com, jsem na kůži pocítil mravenčení, jako by mnou projel elektrický proud. Musel jsem však uznat, že až do této chvíle bylo vše dokonale zorganizováno a kvalita služeb byla na výši.

Zbytek dne jsme strávili procházkou po vinicích, návštěvou vinných sklípků a popíjením výborného červeného zdejší odrůdy Malbec. Když se snesl večer, seděli jsme už všichni čtyři pohodlně v hotelové zahradě, obklopeni těžkou vůní ibišků a buganvilií. Paprsky zapadajícího slunce zvolna zmíraly za horským masivem a zpozzdálí k nám doléhalo tlumené ševlení fontány. Všichni jsme byli už lehce přiopilí, ale vesměs tu panovala dobrá nálada, která se nakonec přenesla i na mě.

„Tak na dobrodružství,“ pravil Quentin a pozvedl sklenku.

„Na dobrodružství!“ odpověděli jsme mu všichni sborem.

„A na temnou turistiku!“ zvolal potom.

Tentokrát jsem se k němu nepřipojil. Nepřipadalo mi, že by zrovna toto měl být důvod k jáso tu nebo vhodné téma k přípitku. Znovu se mě zmocnil pocit zkaženosti neomaleného voyeurismu, kvůli kterému jsme sem vlastně přijeli, a já z toho trochu vystřízlivěl. Pomyšlení na to, že miliony jiných lidí se taktéž oddávají tomuto druhu turismu, mu jeho morální kredit v mých očích pranic nevylepšilo. *V jakém světě to proboha žijeme?* tázal jsem se toho večera sám sebe. Přihasili jsme si to sem s našimi evropskými jistotami, s našimi hodnotami i zdánlivou tolerancí, která ve skutečnosti neexistuje a často není ničím jiným než pokrytectvím, jelikož ty, kteří myslí jinak než my, tedy rozhodně netolerujeme, jakkoliv je pro nás těžké si to přiznat.

„Jestli je ta cestovka Dark Travel nová, možná jsme její první zákazníci,“ nadhodila Mara.

„No představ si, že možná jo... Jestli jsme tu první, tak si to na nás budou zkoušet a měli by nám dát slevu,“ podotkl Quentin.

„Slevu za co?“ zeptal jsem se.

„No za to, že jsme... pokusný králíci.“

Při slunce západu, na místě tak vzdáleném od Francie, které se začínalo halit do tajemných stínů, mi ta slova zněla nepatřičně. Jak soumrak postupoval, vůně rostlin těžkla a ticho houstlo. V hotelu nebylo mnoho hostů. Abych pravdu řekl, zatím jsme tu nikoho nepotkali, kromě personálu, který se o nás přepečlivě staral. Byl nádherný večer. Dva zaměstnanci hotelu přišli zapálit

svíčky v lucernách u fontány a máslový odstín jejich světla se hřejivě rozprostřel po listí, roztančil se po zdech a odrazil se v hladině fontány i v našich očích.

Pak se na zahradě objevil mladý muž v černých džínách a bílé bavlněné košili. Vynořil se zpod kamenného oblouku zahradní brány a namířil si to rovnou k nám.

„Dobrá večer,“ pozdravil nás anglicky a přitáhl si k sobě poslední volnou židli z tepaného železa. „Dovolíte? Jmenuji se Diego a jsem vaše kontaktní osoba z Dark Travel. Jaká byla cesta, všechno v pořádku?“

Byl zhruba stejně starý jako my – diktaturu určitě nezažil –, ve tváři měl upřímný výraz, profesionální leč přátelský úsměv a vůbec působil velice nezákeřně a otevřeně, což mě uklidnilo. Nevypadal ani jako podvodník, ani jako bandita.

„Cestovní kancelář Dark Travel je potěšena, že vás může přivítat v Argentíně,“ prohlásil na úvod svého uvítacího proslovu. „Zítra ráno,“ uzavřel po několika předem připravených frázích, „se půjdete podívat k soudu v Mendoze, kde se bude konat proces s policisty a vojáky obviněnými z mučení a únosů za časů diktatury.“

S místní historií jsem byl obeznámen, a tak jsem čekal, jak to bude pokračovat.

„Pak si uděláme zastávku v jednom z nejlepších vinných sklípků, kde ochutnáme vynikající vína a vy si odtamtud odnesete i pár láhví jako pozornost od Dark Travel. Na závěr navštívíme bývalou továrnu, v níž v temných dobách historie byli mučeni lidé z nejbližšího okolí.“ Postupně se na nás – na jednoho po druhém – podíval. „A tam se osobně potkáte s tím, kdo to

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Kočky a 14 dalších povídek.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.